

Patrocinium Defvntorvm

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars III. Pœna in hæredes legatorum fraudatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

terentur in porta, & non erit qui eruat, cuius messem famelicus comedet, & ipsum rapiet armatus, & bibent sitientes divitias eius. Ubi impii divitis pœnam Eliphaz describit. Sed & hoc parum est. Quippe dignissimi sunt, de quibus ratum sit illud Siracida c. 18. *Cum morietur homo, hæreditabit serpentes, & bestias, & vermes.* Quod quidem promiscuè de omnibus, ad litteram, ut aiunt,) verum est: nam cum inhumatur homo, illico ex ejus carne, adipè, & phlegmate serpentes, seu dracones, & bestiae, seu bufones, & vermes scarabæi, lumbrici, aliiq̃ue horridi enascuntur: at ex sententiâ Lyrani mysticè sic accipe: cum homo avarus tria fortitus sit bona, animam corpus, ac fortunas, moriens animam relinquet serpentibus, id est, dæmonibus, corpus vermibus, fortunas bestiis, id est, hæredibus, qui bestiarum instar hæreditatem devorent ac conculcent.

PARS TERTIA.

Pœna in hæredes legatorum fraudatores.

569. *In hac vita.* **E**T juvat ad aliorum exemplum ejusmodi pœnas in medium producere. Ita narrat in Purgatorio suo conjunctissimus mihi P. Judocus Andries tract. 3. Contigit Mediolani matrem-familias ægro filio pharmacum noctu apparare; Improvisus compareret genius, & cubile ægri trepidantis accedens, *Noli, inquit, metuere, domicilii huius nuper possessor fui, nunc adsum infestus, non tibi, sed filiis meis, ab inimicis ingratiss, illorum bonis nunc damnum illaturus. Qui porro immemores mei, si esse pergant, sinet eos Deus funditus destrui. Sed audi, quid & avunculo tuo factum. Ille mecum una reus est, ac pœnas subit. Jam decennium est, ait ægrotus, cum hic desit vivere, & quas non preces pro illo fundimus, & etiamnum affligitur? Jam dudum beandus erat, subjecit umbra, si filii ea curassent, qua parens in sui incolumitatem fieri iusserat. Hinc sæda tempestas illorum vastavit agros; non tuos, tamen si proximos, ut optime nosti. Sic evanuit.*

570. *Et in altera.* Habes, mi Lector, hujusmodi nequam hæredum adhuc viventium pœnam: habet, & mortuorum. Petrus Damiani in ea, quam ad Dominicum, & alios Eremitas, scripsit Epistola, hanc historiam hisce verbis commemorat. In Teutonicis partibus, Comes quidam dives, ac præpotens: sed quod in illo hominum genere prodigium est reperiri, bonæ opinionis,

& innocentis vitæ, prout humanum erat, de ejus existimatione judicium, ante decennium ferè defunctus est. Post cujus obitum quidam religiosus vir, per spiritum ad inferiora descendens præfatum, Comitem in supremo gradu cujusdam scalæ positum vidit: Aiebat namque, quia scala illa inter crepitantis & stridentis ulticis incendii flammæ videbatur erecta, atque ad suscipiendos omnes, qui ex eadem Comitum genealogia descendebant, constituta. Erat autem tetrum chaos, immane batathrum, infinitè patens, atque in profunda demersum, unde scala producta surgebat. Hoc igitur ordine succedentium sibi series texebatur, ut cum quis eorum novus accederet, primum scalæ gradum teneret. Is autem qui illic reperiendus erat, aliiq̃ue omnes, ad proximum sibi gradum in ima descenderent. Cumq̃ue alii atque alii ex eodem genere homines post obitum ad præfatam scalam per temporum intervalla confluerent, alii protinus cedenti, ineffabilis judicii necessitate ad inferiora migrabant. Planè dum vir, qui hæc contemplabatur, causam hujus horrendæ damnationis inquireret, & præsertim cur ille Comes sui temporis puniretur, qui tam iustè, tam decenter, tam honestè vixisset, audiit, quia propter quamdam prædii Ecclesiæ Metensis possessionem, quam B. Stephano, proavus ejus abstulerat, cui videlicet iste iam dicimus hæreditate successisset, omnes isti non diverso supplicio deputati sunt, & sicut eos ad peccandum non dispar avaritiæ culpa coniunxit: ita nihilominus ad perferendas atrocis incendii pœnas commune supplicium copulavit. Hæc Petrus Damiani:

Et quidem talia (pergit Baronius ad annum Christi 1055.) quæ non solum ex gravissimis testibus concilient sibi fidem, sed ex divinæ Scripturæ præscripto, ita prorsus rem se habere, necesse sit affirmare. Cum certum sit Apostolo prædicante Cor. 6. quod neque fures, neque rapaces, multo magis sacrilegi regnum Dei possidebunt. Et ab eodem perscriptum sit Rom. 1. eadem pœna teneri facientes ac facientibus consentientes: dum quæ sciunt hæredes ab Ecclesiâ esse sublata à maioribus bona, malâ fide possident. ita Baronius, & rectè. Etenim Ecclesiarum prædia, fidelium legata sunt, ad Clericos ac pauperes alendos destinata, scilicet ut ex ea ope animis suis solatium pii manes capiant; ac proinde eorum usurpatio, legatorum suppressio est. Neque verò admodum interest, an debita Ecclesiis pauperibusq̃ue usurpes, an possessa rapias, cum eo ipso legata

legata sint, legatariorum, quo mors legatis intervenit: Ergo.

Discite justitiam hæredes, non temere divos.

572.
Ergo imi-
tandus Al-
phonfus.

Imo imitamini Alphonsum Castellanicum, Petro quidem Castellano, Præsule Palentino natum, at postmodum Pontificiâ & Regiâ autoritate legitimi iure donatum. Hic à parente hæres ex asse scriptus non modò pia parentis legata non acceperat, aut suppressit, sed religioni duxit bona sibi relicta, quæ pauperum, vel ipsius Ecclesiæ, ac Christi patrimonium ducebat, possidere, ne parenti malè verteret. Propterea hæreditati renunciavit, Præsentibus Patris successore Domino Gutierrez de la Queva, & Capitulo Palentino, eiusque renuntiationem admittentibus. Qui tamen cum deinde Alphonsum per eam abdicationem ad incitas redactum intellexere, denuo hæreditatem illum adire voluerunt. Porro ad tumultum Alphonsi in templo Clarissarum Vallisoleti terræ mandati, toties quasi malleorum sonitus auditur, quoties aliquis ex eius familia brevi decessurus est. Quapropter Abbatissa eo primùm audito, etiam longè disitis admonet, ut se ritè comparent; ex quo intelligas Alphonsum mortis memoriâ, metuque sibi cavisse, & rectè bona illa expendisse.

§ 2.

Executores necesse est pias testatorum voluntates primo quoque tempore exequi.

PARS PRIMA.

Theologica Doctrina.

573.
Executio-
nis obliga-
tio.

SI Theologos consulas, exploratum est primùm executoris esse defuncti legata testamento contenta solvere. Enimverò formula muneris illi commissi hoc indicat, cum testator ita præscribere solitus sit: *Et ad ea perficienda, quæ hac meâ ultimâ voluntate continentur, designo in meos testamentarios N. N.* Porro etsi munus hoc naturâ suâ liberum sit, neque ad illud ut plurimum quisquam compelli possit, si quis tamen liberè admisit, vel diserte, vel tacite, nequit illud renunciare, & ad exequendum compelli potest, ut patet ex iure, ac Jurisperitis, quos congerit Sanchez in Consiliis l. 4. c. 1. dub. 42. Id quod præsertim verum est, si eo quod sibi legatum est, frui velit: quippe quod admittere munus, cui onus annexum est, sit

& onus sibi imponere. Cum autem admittit, conveniri potest à legatis, ut legata solvat. Quam in rem, etsi non possit rem legatam capere legatario tradendam, invito & repugnante hærede, quem utique nequit de possessione suâ depellere, tamen hæredem in ius vocare debet, ut tradat, & nisi vocet, urgeatque renitentem, à lethiferâ culpâ non excusatur: si hæres propterea dumtaxat, legata, præsertim pia,olvere recuset.

Jam quod ad executionis tempus attinet, si quod à testatore præfixum est, constat servandum esse, sive longum, sive breve sit; id enim integrum illi æquè ac legare. Sed si nullum præfixum, ad legata quidem profana spatium annuum, ad pia verò semestri iure civili concessum est: illudque metiendum à die ipso, quo testamentum insinatum coram iudice, & munus exequendi ritè admissum est. At illud iure, ut dixi, civili concessum, idque ne hæres, atque executor ad poenam obligentur legibus sancitam. *Siquidem si res ad conscientiam forum referatur, conveniunt omnes,* inquit Cardinalis de Lugo de testam. disp. 24. sect. 11. *illum terminum non ita assignari, ut auferatur obligatio conscientia, quæ aliàs est de lege natura implendi voluntatem testatoris. Et quidem quoad solvenda debita testatoris, ratio est clara: quia nec testator poterat dilationem concedere hæredi, cum testator ipse statim tenereturolvere. quo ad alia verò legata, probatur etiam clarè, quia illa sunt verè debita legatis, ergo sicut alia debita, sunt solvenda illis, quando commodè potest. Habet autem potissimè locum in Missis, & suffragiis offerendis pro animâ testatoris, quorum dilatio ipsi multum nocere potest.* Ita de Lugo.

Quamobrem Navarrus Summæ c. 25. n. 65. item Sanchez Consiliorum lib. 4. c. 1. *Gravitas.* Dub. 53. docent moram ac dilationem notabilem in hoc genere, noxæ lethali obnoxiam esse. Idque manifestè indicat Concilium Carthaginense. 4. dum ita rem definit. *Qui oblationes defunctorum, aut negant Ecclesiis, aut difficilè reddunt, tamquam egentium necatores excommunicentur.* Nemo autem excommunicari potest, nisi propter lethalem culpam, neque verò alioqui egentium interemptor nuncuparetur. Adde, Bonacina teste, casum esse in Dioecesi Mediolanensi reservatum, si quis ultra biennium legata pia non solverit.

574.
Tempus.